

05.04. Odal Sparebanks historie v/Hans Otto Glomsås

Berit Sætre ledet møtet

Temaet for kveldens foredrag var «Odal Sparebanks historie» ved Hans Otto Glomsås.

Steinar Bjørnstad presenterte foredragsholderen – unødvendig med presentasjon, sa Steinar, alle kjenner jo Hans Otto!
Det stemmer nok.

Odal Sparebank er 140 år i 1917 og H.O. har tatt på seg jobben å skrive bankens historie fra starten i 1877. Han har holdt på siden 2013, jubileumsboka skal gis ut i løpet av 2016.

Som bakgrunn for etableringen av bank i Nord-Odal kom H.O. inn på den store forandringen som fant sted på bygdene i Norge på 1860 – 70 tallet.

Forandringen skyldtes økt behov for kjøtt og mjølk i voksende byer og tettsteder, brødkorn fikk man billigere fra utlandet! Dette var starten på « Det store hamskiftet» som H.O. kalte det. Det var teknisk og økonomisk utvikling, men også sosial utvikling, med bedre skolegang for alle og lettere kommunikasjoner.

Enhver utvikling krever finansiering og savnet av en lokalbank ble følbart. Så 4. dag jul i 1875 sendte Anders Olsen Holth en forespørsel til Amtmannen om Nord-Odal kommune kunne få tillatelse til å stille til rådighet et grunnfond, stort kr. 10.000,- til en tenkt opprettet Nord-Odal sparebank. Amtmannen sa ja, men kommunestyret syntes ikke de hadde råd! Noen av de rikeste bønder og skogeiere i bygda gikk da sammen og etablerte et grunnfond slik at lover for «Nordre Odalens Spareskillingsbank» kunne vedtas på konstituerende møte i 1877.

Banken hadde kontor til å begynne med bare i Sand, en dag i måneden, fra 1905 en dag i uken. Fra 1916 også i Mo, en dag i uken, til å begynne med på Oserud, vest for Mo kirke. Banken hadde lokaler flere steder, i Sand mest i Sand gamle kommunehus, i Mo bl.a. på Mellomfjeld under krigen og på Hoxmo, det røde huset innunder Østmoåsen. Det var forskjellige åpningsdager i Sand og Mo og nøktern drift tilsa forflytning av pengebeholdning og skrivemaskin pr. sykkel fra åpningssted til åpningssted!

Banken har alltid hatt driftsoverskudd, bortsett fra 3-4 år rundt 1930 tallet. Nord-Odal kommune hadde det verre, den tok opp store lån i banken og fikk betalingsvansker. Banken tok av den grunn pant i både kommuneskogen og det forholdsvis nyopprettede Nord-Odal Elektrisitetsverk. Pantet i kommuneskogen ble raskt innløst, men elverket beholdt banken til i 1954.

1954 ble et merkeår i bankens historie, da ble «bankbygget» på Sand oppført og man kunne flytte inn i egne lokaler. Da ble også Harry Søvik ansatt som banksjef, han satt til i 1976. I Mo holdt banken til i tilbygg til butikk i Mo sentrum. Teknisk utvikling (nettbank) har tatt bort det økonomiske grunnlaget for å ha eget åpningssted for bank i Mo og det ble lagt ned for noen år siden.

Banken etablerte filial på Skarnes i 1962 og skiftet navn til Odal Sparebank. Senere har Odal Sparebank åpnet kontor på Kongsvinger og på Kløfta.

Hans Otto har lagt ned mye arbeid i historieskrivingen, han har gått gjennom mye regnskap og protokoller – og også aviser, Bygdeboka og kommunestyrereferater. Han har også snakket med 80 personer, den eldste var 101 år gammel. H.O. hadde en mengde anekdoter og artige historier, håper han får plass til dem i boka!

12.04. Da Capo Nes Kulturhus

Denne kvelden var kulturen i fokus. Vi var 24 stk som opplevde en festlig forestilling i Nes Kulturhus, presentert av godt voksne skuespillere, Seniorkabareten ved Nes Eldresenter. De presenterte mange gode historier, godt bundet sammen med masse sang og musikk.

19.04. Åpent møte

President Kari orienterte litt etter styremøtet som var tidligere på kvelden. Det ble også sagt litt om styreseminaret som var på Gjøvik. Ut over dette så var det sosial prat medlemmene i mellom. Noen fortalte om reiser som hadde skjedd og andre småting. Tiden gikk fort så det tydet på at de tilstedeværende hadde det bra. Det hele ble avrundet med vintrekning.

26.04. Peisaften Komiteledere for perioden 2016-2017 innkalte til møter i sine komiteer

03.05. «Byggeriet» det å være en kjedebutikk v/Asgeir Vestli

Asgeir Vestli er innehaver av Østmoen Sag og gav oss en oversikt over historien til denne bedriften og om hvordan det er å være kjedebutikk i byggevarebransjen.

Han begynte med historien til Østmoen Sag. Faren hans, Asbjørn, begynte å skjære tømmer på et lite sagbruk i Knapper, i 1947. Helge Holth på Østmoen satte opp ei sag i Mo i 1951 og drev denne til i 1956, da Asbjørn Vestli overtok Østmosaga og flyttet virksomheten sin dit. Det var mye å gjøre, mye manuelt arbeid med

tømmeret og under selve sagprosessen. All planken måtte bæres og stables for hånd i høye, luftige stabler for god tørking. I 1970 kom ny saginnredning på plass, visstnok den gamle fra det nedlagte sagbruket på Granerud, og i 1972 fikk man gaffeltruck! Det var en stor lettelse i

arbeidet. Sesongen varte hele vinteren og all planken som var lagt til tørk ble målt og solgt på forsommeren. Det kom ett oppgjør for hele året, det var en utfordring i seg selv å økonomisere slik at det varte til neste år!

I 1979 tok Asgeir over etter faren sin, i 1981 var skurkvantumet 5000 kbm. Det ble kjøpt tømmer direkte fra private skogeiere og noe gjennom Glommen Skogeierforening. Nytt høvleri ble bygget i 1983 og i 1984 kom en barkemaskin på plass, det var ikke mulig å levere ubarket bakhon til treforedlingsindustrien.

Høvleriet førte til mer lokalt, privat salg og i 1985 ble det åpnet byggevareforretning som etter hvert fikk bra omsetning, mye var egenproduserte materialer.

I 1993 var omsetningen 3,2 mill., i 1995 8,-mill. og i 2015 20 millioner.

Butikken bør selge for 80 til 100 tusen kroner pr dag, for at det skal «gå rundt».

Det er ikke lett å drive alene og forretningen ble etter hvert medlem i flere kjeder, først Bygg og Hobby som etter hvert fusjonerte med Mester Byggsenter. I 1999 ble navnet Byggeriet Østmoen Sag.

Det er ca. 100 slike «Byggerier» i Norge. Asgeir nevnte Maxbo og Byggmax som tøffe konkurrenter. Saging av egne materialer ble slutt tidlig i år 2000 og i 2007 var høvleriet ikke lenger i regulær drift, men kan settes i gang for å produsere spesielle dimensjoner. Asgeir har hatt sitt å kjempe med, men satset friskt i 2009 med bygg-butikk på Eidsvoll. Den gikk egentlig ikke så bra, men holdt ut i 5 år. Østmoen Sag har avtaler med flere byggmestere i Nord-Odal, har en omsetning på ca. 20 millioner og en sysselsetting på 6 årsverk. Han føler at han driver en konkurransedyktig bedrift og takker sine gamle, solide forretningsforbindelser og spesielt sine serviceinnstilte og trofaste ansatte for det.

10.05. Åpent møte med pizza og is

Kvelden var avsatt til åpent møte med pizza.

Festkomiteen hadde bestilt pizza på Milepelen. Alle innbetalte kr 100,- for pizza, og holdt selv drikke til maten. Dette ga et lite overskudd til klubben.

Det var 15 stk som møtte, og vi hadde en hyggelig kveld.

24.05. Å lære å lære v/Kari Underthun

Presidenten åpnet møte med å lese et dikt om våren. «Jeg vil opp så en spire». Så overlot hun ordet til kveldens foredragsholder.

Kari Underthun kom til Nord-Odal i 1977. Hun begynte som lærer på ungdomsskolen. De siste fire årene hun jobbet, var hun rektor på Sand Sentralskole.

Først fortalte hun oss litt om dysleksi. Hun presiserte at dysleksi er medfødt og har ikke noe med intelligens å gjøre. En har vansker med å omforme språk til skrift eller omvendt.

Videre snakket hun om å lære å lære. Vi har mange forskjellige typer intelligens. Det er matematisk, språklig, visuell, musikalsk, sosial, intrapersonlig, naturalistisk og eksensiell intelligens, altså ikke bare språk og matte, som mange av oss tenker.

Alle har vi vår unike læringsstil. Noen lærer best med å sitte ved et skrivebord, mens andre kanskje liker å krølle seg sammen i sofakroken. Noen av oss vil ha det stille, mens andre liker høy musikk. Du kan være impulsiv eller reflektert. Kari snakket til en meget lydhør forsamling. Heldige var de elevene som har hatt henne til lærer.

31.05. Det å være flyktning i Nord-Odal v/Sadegh Fard

Han fortalt at han har jobbet i Nord-Odal med Ronald som sjef. Han hadde tidlig merket seg at det var indianere her. Han ikke sett noen selv, men. Han jobber i dag i Røde Kors som rådgiver. Han er fra Iran – Teheran. Han var en vanlig person med kone og barn. Eget hus og bil. Han er utdannet fra Universitet. Han var opprinnelig en sterkt praktiserende muslim. Under skolegang på universitet så endret dette seg totalt. Han ble rett og slett kommunist og ble medlem av ulovlig gruppe/parti. Når sjahen av Iran forsvant og presteskapet overtok gikk dette ikke. Han hadde en bror og søster som ble arrestert.

Broren ble også henrettet like før han skulle bli satt fri. Dette gjorde at han måtte flykte. Han tok sin kone og sin sønn samt en koffert med ting til barnet og forlot hjem og alt de eide. Dette skjedde i løpet av 1 time. Han flyktet til en annen by en kveld fordi det hemmelige politiet var etter han.

Etter litt kom de til Tyrkia. Det var ikke greit der heller fordi politiet der samarbeidet med det hemmelige politiet i Iran. Han brukte falsk id for å beskytte seg. Han oppførte seg som om han hadde en jobb. Gikk utom morgen og tilbake på kveld. Han var arbeidsløs.

FN ble kontaktet. Han søkte om politisk asyl. De sa omsider ja og han ble plukket ut til å komme til Norge. Dette var ikke noe han valgte selv. Dette er over 25 år siden

Han landet på Fornebu og ble fraktet med buss til mottak i Gjøvik. Han reagerte på mye snø, mørkt og langt mellom hus med lys. Han var oppvokst i Teheran som var en stor by. Etter 3 mnd kom han til Ringsaker. Der var det ingen kontakt med lokalbefolkning de første 3 mnd. Omsider dukket en nabo opp. Det var Finn. Han og hans kone kom til å bety mye for han og familien. De fikk feire jul med dem. I Ringsaker opplevde de mye vondt. Det var mye trakassering og psykisk terror fra grupper.

Etter litt flyttet de til Hamar. Han valgt å utdanne seg til ingeniør da hans utdannelse fra Iran ikke var ok i Norge. Etter mange søknader på jobb fikk han tilbud som praktikant. Jobben besto i å kopiere papirer som skulle i arkiv. Han møtte der en skolekollega fra ingeniørutdannelsen. Han var avdelingsingeniør. Han sa ja til jobben og etter 7 mnd. fikk han en «ordentlig» jobb relatert

utdanning. Han har tatt mange kurs i ettertid som har medført at han i dag er i Røde Kors og jobber med migrasjon og fremmedkultur.

Han har i dag reist tilbake til Iran og det har ikke vært noe problem.

Vi takker Sadegh for at han ville dele sine opplevelser med oss. Vi får et annet bilde av flyktninger og det å være flyktning.

07.05. Ny militærordning v/Jørg Lian

Foredragsholder for kvelden var Jørg Lian, militær grad *sersjantmajor* og tema for foredraget var ny militærordning i Norge.

Jørg Lian er en god representant for den nye «spesialistsoldaten» og som sådan har han kommet så langt han kan komme i det nye systemet. Han er bomberydder av profesjon og har deltatt i nesten alle land hvor norske styrker har vært utplassert. Han fortalte dramatisk om opplevelser i Afghanistan og om hvilke påkjenninger en blir utsatt for når bombene smeller rundt deg og hvor viktig det er å holde hodet kalt.

Nyordningen, som skal være gjennomført innen utgangen av 2020, går i korthet utpå at det militære personell deles i to typer, ca 30 % offiserer med de samme gradene som de har i dag, og ca. 70% spesialister som skal iverksette planer, strategier og kommandoer som offiserene utarbeider.

Det nye i ordningen er spesialisttjenesten. Først gjennomføres grunnleggende militær utdanning, ett år, tilsvarende det vi kjenner som befalsskolen. Den enkelte kan så gå inn i et kontraktsforhold med forsvaret og ta utdanning, eventuelt bygge på tidligere ervervet kompetanse, og stå i såkalte spesialistjobber på en rekke ulike fagområder. Det kan være bilmekanikere, sykepleiere, instruktører, våpenteknikere osv. Så kan man avansere i gradene, stadig som sersjant, men med en tilleggsgrad til «sersjant». Eksempelvis kan man bli oversersjant, stabssersjant, og høyest sersjantmajor. Lønna følger med, en sersjantmajor har samme lønn som en general! Følger man opp sine kvalifikasjoner med utdanning og praksis kan man stå i Forsvaret til pensjonsalder, f.t. 63 år.

Hensikten med nyordningen er å lette rekrutteringen til alle de nye og teknisk kompliserte fagområdene i Forsvaret og sikre dem som velger Forsvaret som arbeidsplass en forutsigbar og lønnsmessig konkurransedyktig yrkeskarriere.

14.05. Honningproduksjon v/Sverre Tangen

Tirsdag 14. juni hadde vi besøk av tidligere rotarianer, Sverre Tangen. Først snakket han litt om seg selv før han gikk over til sin store hobby, BIER. Vi fikk høre en engasjert Sverre.

Han begynte med bier i 1965. Grunnen til at han begynte, var nok at hans svigerfar drev med det. Han drev stort og tjente gode penger. Sverre fortalte at da Eva

var ferdig utdannet lærer, så tjente hun 20.000 kr i året. Samme året tjente svigerfaren 280.000 kr på bier.

Vi fikk høre om hvordan en bikube er bygd opp. Den består av mange kammer, mørke og lyse. I ei kube er det bare ei dronning. De andre er arbeidsbier og droner. Dronenes oppgave er kun formering. Om vinteren er det ingen droner i kubene. Ei dronning kan koste opptil 70.000 kr. Det fins flere sorter bier. Sverre fortalte at han har brune. Han fortalte også at hans bier er sinte. Men i fjor hadde det kommet en sverm i ei tom kube han hadde. De var snille. Det var veldig interessant å høre om bienes liv. Da timen var over ble vi enige om at Sverre skulle komme tilbake å fortelle mer.

21.05. «Øbberfestival» - Odølingen hyttegrend Presidentskifte og medlemsopptak

Vertskapet sammen med Rocio

Steinar ønsket velkommen

Heidi hadde bursdag

Audun hadde historier

Og det var litt musikk

Stua var full

Trond Solløst ble tatt opp
som nytt medlem

Kari A. Bråten overlot
presidentvervet til Berit
Sætre

28.05.

Resultater fra peisaften

Komitèlederne la fram det som var diskutert i komiteene og som danner grunnlaget for neste års virksomhet.

A. Sandberg AS

2120 Sagstua – 62 97 14 07

Frammøtestatistikk

Frammøte mars:

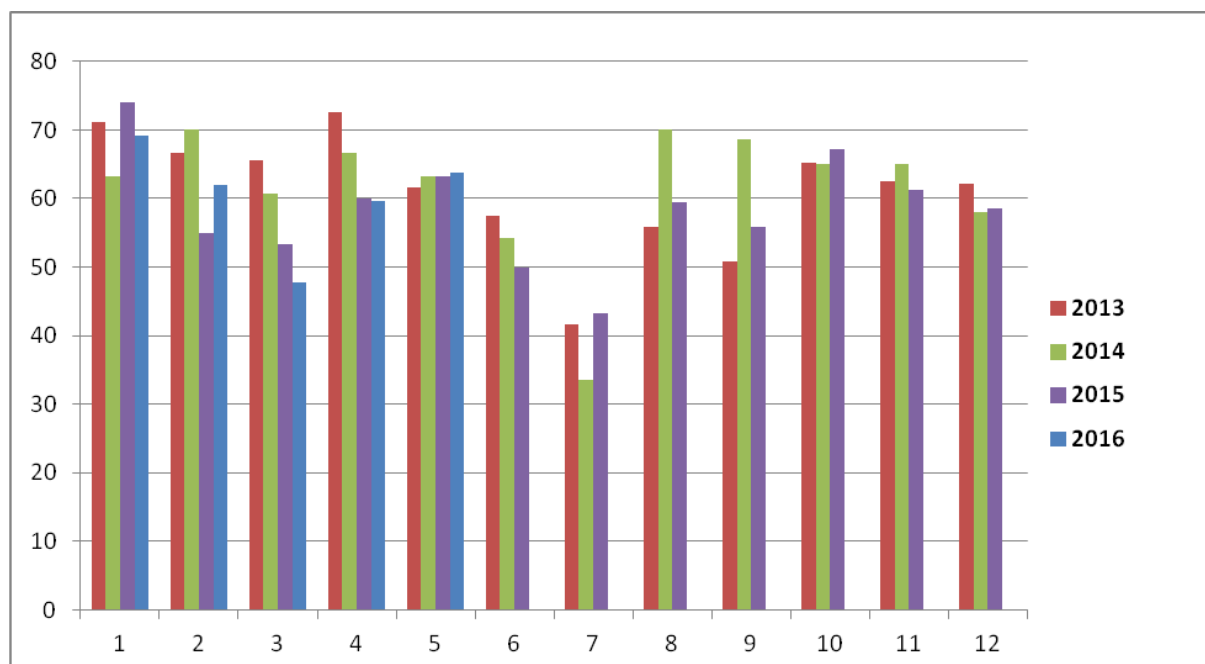
Antall møter i mars: 4
Antall medl: 30
Herav kvinner: 9
Møte % mars: 47,7
Hittil i året: 49,3
100 % frammøte: Kari Bråten

Frammøte april:

Antall møter: 4
Antall medl: 31
Herav damer: 9
Møte % April: 59,6
Hittil i året: 50,3
100% frammøte: Kari.S.H.- Liv.- Henken.

Frammøte mai:

Antall møter: 4
Antall medl: 31
Herav damer: 9
Fr møte % Mai: 63,7
% hittil i året: 51,5
100 % frammøte: Tone.-Ingve.- Henken.- Berit.- Asbjørn.- Liv.- Kari B.- Steinar.- Birgitta.

Nord-Odal Rotary - 2016-2017

Styret 2016-2017

President:	Berit Sætre
Innkommende president:	Jens Petter Aalborg
Past president	Kari Amundsen Bråten
Sekretær:	Oddbjørn Vangen
Kasserer:	Heidi Vestvold
Leder Rotary Foundation komité:	Rune Andersen
Leder medlem-rekrutteringskomité:	Audun Johnsen
PR.ansvarlig:	Finn Sandmo

Programkomité:

Leder: Yngve Øhrbom

Medlem:

- Grim Blekastad
- Steinar Bjørnstad
- Kari Amundsen Bråten
- Asbjørn Rønning
- Finn Egil Sandmo
- Jørgen Underthum

Festkomité:

Leder: Kari Støverud Hansen

Medlem:

- Arne Knapperholen
- Liv Nybakk
- Tone Wessel

Rotary Foundation komité:

Leder: Rune Andersen

Medlem:

- Birgitta Andreassen
- Olaf Høiby
- **Medlem- og rekrutteringskomité:**
Leder: Audun Johnsen
Medlem:
 - Thor Espen Bråthen
 - Jørn Haagenrud
 - Jens Petter Aalborg

Opplæring- og kommunikasjonskomité:

Leder: Ronald Andersen

Medlem:

- Ole Theodor Holth
- Hans L. Sand

Samfunnsprosjekt komité:

Leder: Henrik Tronbøl

Medlem:

- Jon Haagenrud
- Tor Skogbakken
- Geir Stenerud
- Victor Strand

Ungdomsutvekslings komité:

Leder: Bente Akre

Medlem:

- Birgitta Andreassen v/behov

Referat komité:

Leder: Heidi Vestvold

Medlem:

- Bente Akre
- Audun Johnsen
- Finn Egil Sandmo
- Tone Wessel

KARI A BRÅTHEN
 kari@braa@online.no

CENTRUM FRISØR v/ KARI

91776079

Åpent man.tirs.-tors.fred.
 Sentrumsgården u.etg.
 Øgardsvegen
 2100 Skarnes

 **Odal
Regnskapskontor AS**

Sand: 62970114
 Skarnes: 90109750

E-post: post@or1.no

 **MEMBER
REGNSKAP
NORGE**

Service og reparasjoner på bil, MC og traktor.
 Eu-kontroll, 4-hjulskontroll

Sand-Tec as
 Industrivegen 4
 2120 Sagstua

E-post: post@sand-tec.no
 Tel: 62 97 40 50

www.meca.no

ODDBJØRN VANGEN
 Daglig Leder

GLÅMDAL BYGGMONTASJE A/S

Storbråten vn 17 F
 2120 Sagstua

+47.91381228
www.gbm@online.no

BJØRN HESBRÅTEN AS

MEK.VERKSTED

Modo Meo

2120 Sagstua

TERJE PETERSEN
TAK- OG BLIKKENSLAGERVERSTED AS
 Smedstadgrenda 31, 2133 Gardvik

Eabl. 1950

Gjensidige

PROGRAM NORD-ODAL ROTARY juli og august 2016

26. juli	Presidentens time		Milepelen	Kl. 20.00
2. august	Klaus Trane		Milepelen	Kl. 20.00
9. august	Forskningscenteret		Mapei	Kl. 20.00
16. august	Kultur for læring Utdanningsdirektør Anne Cathrine Holth		Milepelen	Kl. 20.00
23. august	Ungdom fra Nord-Odal i den store verden	SB	Milepelen	Kl. 20.00
30. august	Åpent møte	BS	Milepelen	Kl. 20.00

Gå inn på Nord-Odal Rotarys hjemmeside!
Web. Adresse:" <http://www.nord-odal.rotary.no/>"
Her finner du bl.a. siste oppdatering av programmet.
Med passord kommer du også inn på medlemslister m.m
Avisstoff, referater m.v. sendes redaktøren
Mailadressen er: ronander@bbnett.no